

คุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ในการเฝ้ายาด้านจิตใจของชาวมุสลิมจากสถานการณ์ ความไม่สงบในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

อาศิรา ราชเวียง^{1*}

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ในการเฝ้ายาด้านจิตใจของชาวมุสลิมจากสถานการณ์ความไม่สงบในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจะเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อวีดิทัศน์และผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ 1. สื่อวีดิทัศน์สำหรับชาวมุสลิม 2. แบบประเมินคุณภาพของสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า การประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ในด้านเนื้อหา ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.57$) สำหรับการประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ในด้านคุณภาพของสื่อผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่า 1. คุณภาพสื่อในด้านภาพในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.33$) 2. คุณภาพสื่อในด้านเสียงในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.08$) 3. คุณภาพสื่อในด้านเทคนิคในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.16$)

คำสำคัญ : สื่อวีดิทัศน์ การเฝ้ายาด้านจิตใจ ความไม่สงบในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จังหวัดนครปฐม

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail : akera.rat@rmutr.ac.th

THE QUALITY OF THE VIDEO MEDIA FOR PSYCHOLOGICAL HEALING TO THE MUSLIMS OF UNREST SITUATION IN THE SOUTHERN BORDER PROVINCES

Akera Ratchawiang^{1*}

Abstract

This Research aim to the quality of the video media for psychological healing to the Muslims of unrest situation in the southern border provinces. The samples used in the study is a specialist media, video, and content experts. The tools used in this research is divided into two categories: 1. Media Video for Muslims 2. Assessment of quality of media professionals. The results of the study found to evaluate the quality of media content in the video in overall very good level ($\bar{X} = 4.57$). For evaluating the quality of the video media in the quality of media evaluation by three experts found that 1. Quality of Media for picture in overall at good level ($\bar{X} = 4.33$) 2. Quality of Media for sound in overall at good level ($\bar{X} = 4.08$) 3. Quality of Media for technique in overall at good level ($\bar{X} = 4.16$).

Keywords : The Video Media, Psychological Healing, Unrest situation in the Southern Border Provinces

¹Assistant Professor Dr., Faculty of Industry and Technology, Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Nakorn Pathom Province.

*Corresponding author, e-mail: akera.rat@rmutr.ac.th

บทนำ

สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทยเป็นความขัดแย้งที่ถือกำเนิดในปีพ.ศ. 2491 และเริ่มทวีความรุนแรงเพิ่มสูงขึ้นหลังปีพ.ศ. 2547 (<https://th.wikipedia.org> ค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2559) โดยส่งผลให้ประชาชน เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ที่ก่อความรุนแรงต้องสูญเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ขณะเดียวกัน หน่วยงานภาครัฐต้องทุ่มเทและสูญเสียงบประมาณจำนวนมากไปกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่สำคัญจากปัญหาความไม่สงบดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงและกว้างขวางต่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุขของประชาชน เกิดภาวะผลผลิตหดตัวเนื่องจากประชาชนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ ทำให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ ผู้ประกอบการต้องเลิกหรือหยุดดำเนินกิจการเพราะขาดความมั่นใจในความปลอดภัย เกิดปัญหาการว่างงานสูง นอกจากนี้ประชาชนลดความเชื่อมั่นในอำนาจรัฐทั้งยังก่อให้เกิดความหวาดระแวงระหว่างประชาชนต่อรัฐ รวมทั้งความหวาดระแวงระหว่างประชาชนกับประชาชน ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงเป็นปัญหาที่มีความละเอียดอ่อน ซับซ้อนและเชื่อมโยงหลายมิติ (อาภัสรา เพ็ญฟู, 2555)

รัฐบาลมีนโยบายสำคัญที่นำความสันติสุขกลับคืนสู่จังหวัดชายแดนใต้โดยเร็ว โดยจัด “โครงการเยียวยาसानใจผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ” ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขเหมาะสมตามสภาพ โดยการจัดทีมสุขภาพจิตเคลื่อนที่ (MACTT Team) ออกให้ความช่วยเหลือเยียวยาจิตใจผู้ได้รับผลกระทบทั้งผู้ที่ได้รับบาดเจ็บที่นอนรักษาตัวที่โรงพยาบาลและบ้านครอบครัวผู้สูญเสียสมาชิกจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทำการพูดคุย ชักถามและประเมินความต้องการเบื้องต้นว่าผู้ได้รับผลกระทบต้องการความช่วยเหลือในระดับใด โดยแบ่งเป็น การช่วยเหลือทางด้านจิตใจ การใช้ผู้นำศาสนาช่วยฟื้นฟูสภาพจิตใจ การอบรมอาชีพระยะสั้น และการส่งตัวเพื่อรักษาทางจิตเวช (กรณีและผู้ประสบภัยไม่สามารถดูแลจิตใจตัวเองได้) (วิเชียร จันทระโนทัย, 2555)

เนื่องจากจำนวนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบมีจำนวนมาก และเพิ่มจำนวนขึ้นทุกวัน ไม่เพียงพอต่อเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการในการช่วยเหลือเยียวยาจิตใจ และบางครั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่ได้รับความสะดวกในการลงพื้นที่เพื่อเข้าไปให้ความช่วยเหลือได้ จึงต้องอาศัยผู้นำชุมชนในการช่วยประสานงานนำผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือมารับการช่วยเหลือหรือการอบรมอาชีพระยะสั้นที่โรงพยาบาล แต่การแก้ปัญหาเช่นนี้ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องด้วยระยะทางที่มีความห่างไกล และภาระการเลี้ยงดูบุตร จึงทำให้มีผู้ได้รับผลกระทบหลายรายที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือเยียวยา การใช้สื่อถือเป็นช่องทางหนึ่งในการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งสื่อที่ใช้ทำให้เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความสะดวกมากขึ้น และสามารถกระจายสื่อที่มีอยู่เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มผู้มุ่งหวังได้มากขึ้นและจะสามารถเป็นหนทางหนึ่งในการช่วยเหลือ เยียวยาเพื่อให้ผู้ประสบภัยเกิดความรู้สึกที่ดีมากขึ้นกว่าเดิมและมีกำลังใจและพลังในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต

การเยียวยาจิตใจตามหลักศาสนาอิสลาม อิสลามมิได้เป็นเพียงศาสนา แต่เป็นทั้งศาสนาและแนวทางในการดำเนินชีวิต (The way of life) มุสลิมจึงมีการดำเนินชีวิตตามวิถีทางศาสนาตลอดเวลา ตั้งแต่เกิดจนตาย ในด้านสุขภาพจิต อิสลามได้ให้ความสำคัญสนับสนุนให้บุคคลมีสุขภาพจิตที่ดี ในทัศนะของอิสลามมองมนุษย์เป็นสองส่วน คือ กาย และจิตวิญญาณ ในขณะที่ร่างกายสูญสลาย แต่จิตวิญญาณยังคงอยู่ และต้องรับผิดชอบต่อการกระทำที่เกิดขึ้น และจะถูกสอบสวนในวันแห่งการพิพากษาในโลกหน้า จิตวิญญาณประกอบด้วย 3 ส่วน คือ วิญญาณ (Spirit) จิตใจ (Heart) และปัญญา (Intellect) เหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อทั้งทางกายและจิตให้กับบุคคลหลากหลายกลุ่มอย่างกว้างขวาง ซึ่งผู้ได้รับผลกระทบที่เป็นมุสลิมก็มีเป็นจำนวนมาก การใช้หลักคำสอนและแนวคิดทางศาสนาอิสลาม มาช่วยเยียวยาจิตใจตนเองของผู้ได้รับผลกระทบ จึงเป็นวิธีการ

หนึ่งซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตวัฒนธรรมของผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง และเมื่อการทำงานเยียวานี้ กลุ่มเป้าหมายทั้งหมดคือมุสลิม จึงมีความจำเป็นในการทำ ความเข้าใจในทัศนะของอิสลามเกี่ยวกับสภาพจิตใจ และการใช้หลักการศาสนาอิสลามในการเยียวาจิตใจ สภาพ จิตใจมนุษย์ในทัศนะอิสลาม เมื่อมนุษย์มีความทุกข์ จึงมักมีจิตใจที่หวนไหวไม่มั่นคง อาจแสดงออกด้วยการโวยวายเมื่อเกิดสิ่งไม่ดีขึ้นกับตน ทำให้เกิดความเครียด แต่สำหรับผู้ทำการละหมาดเป็นประจำ ผู้บริจาค ผู้ที่มีความศรัทธาในวันแห่งการตอบแทน มีความเกรงกลัวต่อการลงโทษจากอัลลอฮ์ จะมีจิตใจที่สงบมั่นคง ไม่หวนไหว ดังนั้น ผู้มีสุขภาพจิตที่ดีในทัศนะของอิสลามคือ มุสลิมผู้ศรัทธาที่แท้จริง (นารี เจริญผลพิริยะและคณะ, 2550) โดยจากการศึกษาวิจัยของสมิคร อยู่ลอง (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาชีวิตทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการเป็นผู้ดำเนินรายการและวิทยากรรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ผลจากการศึกษาพบว่าชีวิตทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการเป็นผู้ดำเนินรายการและวิทยากรรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ช่วยให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากต่อนื้อหาและประโยชน์ที่ได้รับ

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาด้านผลกระทบในเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะผลิตสื่อชีวิตทัศน์ในการช่วยเยียวาสภาพจิตใจที่สามารถนำเสนอสิ่งที่เป็นนามธรรมแสดงให้เป็นรูปธรรมได้ชัดเจน ชีวิตทัศน์สามารถนำเสนอภาพเคลื่อนไหวทำให้เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็ว และชีวิตทัศน์สามารถเป็นสื่อกลางในการเยียวาจิตใจผู้ได้รับผลกระทบเป็นรายบุคคล และรายกลุ่มได้ในเวลาเดียวกัน โดยใช้รูปแบบการนำเสนอด้วยผู้ดำเนินรายการที่ใช้ภาษามลายู ซึ่งเป็นภาษาที่ผู้ได้รับผลกระทบสามารถสื่อสารและเข้าใจได้ดีกว่าภาษาไทย โดยมีข้อความแปลเป็นภาษาไทยกำกับได้ภาพ เพื่อใช้ประกอบในการอบรมในโครงการเยียวาसानใจ เสริมอาชีพ สานสัมพันธ์ ส่งเสริมสุขภาพจิตผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ไม่สงบจังหวัดชายแดนใต้ ตำบลเกะรือ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาคุณภาพสื่อชีวิตทัศน์ในการเยียวาด้านจิตใจของชาวมุสลิมจากสถานการณ์ความไม่สงบในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ที่มีคุณภาพในระดับดี

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้ถือเป็นการดำเนินการวิจัยในส่วนของการสร้างสื่อชีวิตทัศน์ที่ใช้ในกิจกรรมการเยียวาผู้ประสบภัยจากเหตุการณ์ความไม่สงบในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งถือเป็นระยะที่ 1 เมื่อได้สื่อที่มีคุณภาพในระดับดีแล้วผู้วิจัยจึงได้นำสื่อที่สร้างขึ้นไปใช้ตามการศึกษาวิจัยในระยะที่ 2 ต่อไป โดยกระบวนการในการดำเนินการศึกษาวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามแนวทางดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อชีวิตทัศน์ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ในการเยียวาจิตใจผู้ประสบภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อชีวิตทัศน์และผู้เชี่ยวชาญด้านนื้อหา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติศาสตร์จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. สื่อบทชีวินสำหรับชาวมุสลิม “โครงการเยียวยาสาแหรนใจผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ ความไม่สงบ ตำบลกะหรอ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา”
2. แบบประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์สำหรับชาวมุสลิม “โครงการเยียวยาสาแหรนใจผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ ความไม่สงบ ตำบลกะหรอ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา”

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินเพื่อให้ได้สื่อวีดิทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับใช้เยียวยาจิตใจผู้ประสบภัยความไม่สงบในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการสร้างสื่อวีดิทัศน์ตามแบบแผนที่กำหนดเพื่อให้ได้เนื้อหาที่มีความครอบคลุม ครบถ้วนที่สามารถนำไปใช้ในการโครงการเยียวยาจิตใจของผู้ประสบภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

2. นำสื่อวีดิทัศน์ที่พัฒนาขึ้นไปเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญได้ดู พร้อมกับการนำแบบประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ดำเนินการพิจารณาและประเมินความเหมาะสมของสื่อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. นำผลที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านการผลิตสื่อ มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ เพื่อให้สื่อที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณภาพและมาตรฐานพร้อมสำหรับการนำไปใช้

4. เมื่อได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขสื่อวีดิทัศน์แล้วจึงนำสื่อที่ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญไปให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกะหรอ อำเภอรามัน จังหวัดยะลาได้ใช้จริงสำหรับการเยียวยาผู้ประสบภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษา วิจัยและพัฒนาการผลิตสื่อในการเยียวยาจิตใจของชาวมุสลิมจากเหตุการณ์ไม่สงบในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ โดยสถิติที่ใช้สำหรับการวิจัยเป็นสถิติพื้นฐานได้แก่ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อ ประเมินสื่อที่ได้มีการพัฒนา

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยสามารถสรุปผลการประเมินสื่อวีดิทัศน์เยียวยาจิตใจผู้ประสบภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดสามชายแดนใต้ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินสื่อวีดิทัศน์เพื่อเยียวยาจิตใจผู้ประสบภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบสำหรับชาวมุสลิมในพื้นที่จังหวัดสามชายแดนใต้ด้านเนื้อหา

รายการประเมิน (ด้านเนื้อหา)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ	ลำดับที่
1. ความเหมาะสมในการเข้าสู่เนื้อหา	4.33	0.58	ดี	7
2. ความถูกต้องของเนื้อหา	4.67	0.58	ดีมาก	2
3. การนำเสนอและขั้นตอนในการลำดับเนื้อหา	4.33	0.58	ดี	7
4. ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	4.33	0.58	ดี	7
5. ความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหา	4.67	0.58	ดีมาก	2
6. เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.67	0.58	ดีมาก	2
7. ความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	5.00	0.00	ดีมาก	1
8. ความสอดคล้องระหว่างภาพกับคำบรรยาย	4.67	0.58	ดีมาก	2
9. ความถูกต้องขององค์ประกอบภาษาที่ใช้	4.33	0.58	ดี	7
10. ความถูกต้องของภาษา	4.67	0.58	ดีมาก	2
รวม	4.57	0.21	ดีมาก	

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินสื่อวีดิทัศน์เพื่อเยียวยาจิตใจผู้ประสบภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบสำหรับชาวมุสลิมในพื้นที่จังหวัดสามชายแดนใต้ด้านเนื้อหาในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การประเมินในทุกประเด็นด้านเนื้อหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือความเหมาะสมของเนื้อหาต่อกับกลุ่มเป้าหมายมีคุณภาพอยู่ในระดับที่ดีมาก

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ที่สร้างขึ้นใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านภาพ ด้านเสียงและด้านเทคนิค โดยสามารถนำเสนอได้ดังตารางที่ 2-4

ตารางที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์เพื่อเยียวยาจิตใจผู้ประสบภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบสำหรับชาวมุสลิมในพื้นที่จังหวัดสามชายแดนใต้

รายการประเมิน (ด้านภาพ)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ	ลำดับที่
1. ความชัดเจนของภาพ	4.00	0.00	ดี	6
2. ความต่อเนื่องของภาพที่นำเสนอ	4.00	0.00	ดี	6
3. ความเหมาะสมของภาพซึ่งใช้สื่อความหมาย	4.00	0.00	ดี	6
4. เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์	4.33	0.58	ดี	4
5. ความสอดคล้องระหว่างภาพกับเสียงบรรยาย	4.67	0.58	ดีมาก	2
6. ความน่าสนใจของภาพ	5.00	0.00	ดีมาก	1
7. ความเหมาะสมของภาพกับเนื้อหา	4.33	0.58	ดี	4
8. ความเหมาะสมของการจัดองค์ประกอบภาพ	4.00	0.00	ดี	6
9. ความถูกต้องของภาพ	4.67	0.58	ดีมาก	2
รวม	4.33	0.30	ดี	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์เพื่อเยียวยาจิตใจผู้ประสบภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบสำหรับชาวมุสลิมในพื้นที่จังหวัดสามชายแดนใต้ด้านภาพในภาพรวมอยู่ในระดับดีเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความน่าสนใจของภาพอยู่ในระดับดีมาก

ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์เพื่อเยียวยาจิตใจผู้ประสบภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบสำหรับชาวมุสลิมในพื้นที่จังหวัดสามชายแดนใต้

รายการประเมิน (ด้านเสียง)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ	ลำดับที่
1. ระดับเสียงดนตรีกับเนื้อหามีความเหมาะสม	4.00	0.00	ดี	2
2. เสียงบรรยายชัดเจนเข้าใจง่าย	4.33	0.57	ดี	1
3. เสียงดนตรีและเพลงประกอบมีความชัดเจน	4.00	0.00	ดี	2
4. ระดับเสียงดนตรีกับเสียงบรรยายมีความเหมาะสม	4.00	0.00	ดี	2
รวม	4.08	0.29	ดี	

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์เพื่อเยียวยาจิตใจผู้ประสบภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบสำหรับชาวมุสลิมในพื้นที่จังหวัดสามชายแดนใต้ด้านเสียง ในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับดีทุกข้อโดยเสียงบรรยายชัดเจนเข้าใจง่ายมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

ตารางที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์เพื่อเยียวยาจิตใจผู้ประสบภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบสำหรับชาวมุสลิมในพื้นที่จังหวัดสามชายแดนใต้

รายการประเมิน (ด้านเทคนิค)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ	ลำดับที่
1. เทคนิคในการลำดับภาพ	4.00	0.00	ดี	2
2. ความเหมาะสมในการใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น Fade ภาพ การตัดต่อภาพ การซ้อนภาพ	4.33	0.58	ดี	1
รวม	4.16	0.41	ดี	

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์เพื่อเยียวยาจิตใจผู้ประสบภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบสำหรับชาวมุสลิมในพื้นที่จังหวัดสามชายแดนใต้ด้านเทคนิคในภาพรวมอยู่ในระดับดีเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับดีทุกข้อ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา 3 คน มีความเห็นว่าคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก คือมีค่าเฉลี่ยด้านเนื้อหาเท่ากับ 4.57 ซึ่งพบว่า เนื้อหาที่สอดคล้องกับ ถาวร สายสืบ (2546) ที่ได้กล่าวว่าการใช้สื่อโทรทัศน์และภาพยนตร์ ซึ่งเป็นการใช้กระบวนการทางสื่อมวลชนครบถ้วนในแต่ละประเภท แต่ละชนิด

ของสื่อย่อมมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพการใช้งาน ความเหมาะสมของเนื้อหา เรื่องราว และจุดมุ่งหมายของงานที่ผู้นำเสนอต้องการ สื่อที่ได้รับรวบรวมเอาคุณสมบัติเด่นของสื่อแต่ละอย่างมาไว้ด้วยกันทั้งการนำเสนอเนื้อหาเรื่องราว ความมีสีสัน ความกระชับ และสามารถแต่งเติมสีสันให้เป็นภาพลักษณ์ที่ดีได้มากมาย ถ้าหากรู้ถึงวัตถุประสงค์หรือความคาดหวังถึงผลที่ได้จากสื่อที่ผลิตจะช่วยให้เนื้อหาเรื่องราวในวิทัศน์ตรงประเด็นได้มากขึ้น

ผลการวิเคราะห์จากแบบประเมินการผลิตสื่อวิทัศน์ ด้านภาพ ด้านเสียง และด้านเทคนิคมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57, 4.08 และ 4.16 ตามลำดับ โดยพบว่าความน่าสนใจของภาพที่นำเสนอมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก คือ 5.00 ซึ่งสอดคล้องกับ ระดมศักดิ์ อุทัยจิต (2549) ได้กล่าวว่าขนาดภาพในแต่ละ Shot มีหน้าที่ในตัวของมันเองเช่น Long Shot ใช้นำเสนอองค์ประกอบโดยรวมของ shot นั้น ๆ ภาพ Closeup ใช้เน้นรายละเอียด เพื่อเสนอเนื้อหาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (วสันต์ อดิศักดิ์, 2544) ได้กล่าวว่า ความต่อเนื่องของภาพจะทำให้เหตุการณ์ดำเนินไปอย่างไม่ขัดเขินและดูเป็นธรรมชาติ การถ่ายทอดด้วยกล้องโทรทัศน์กล้องเดียวยังต้องคำนึงถึงและพิถีพิถันในสิ่งนี้มากกว่าการถ่ายด้วยกล้องสตูดิโอมาก เพราะอาจจะต้องหยุดถ่ายเพื่อ เปลี่ยนมุมกล้องใหม่ แต่ไม่ได้หมายความว่า การถ่ายด้วยกล้องสตูดิโอที่ใช้หลาย ๆ กล้องพร้อม ๆ กันจะไม่เกิดปัญหานี้ หากการใช้ในแต่ละกล้องไม่ดีปัญหาความต่อเนื่องของภาพก็เกิดขึ้นได้

การประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา 3 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อวิทัศน์ 3 คน ที่ได้ประเมินคุณภาพสื่อวิทัศน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพอยู่ในระดับดี คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ซึ่งสอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (2545) กล่าวว่าเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพสื่อวิทัศน์จากผู้เชี่ยวชาญจะต้องอยู่ในระดับ 3.51-4.50 หมายถึงดี

ข้อเสนอแนะ

1. การนำเสนอรูปแบบในการผลิตสื่อวิทัศน์อาจมีการนำเสนอภาพที่เป็นเหตุการณ์จริงของประชาชนในพื้นที่ร่วมกับการผสมผสานโดยใช้เทคนิคกราฟิกให้มีความสมจริงมากยิ่งขึ้น เช่น การดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่ หรือการส่งเสริมด้านอาชีพ อาจมีการใช้ภาพการส่งเสริมอาชีพและภาพของบุคคลที่ได้รับการส่งเสริมและเกิดผลสำเร็จเข้ามาเป็นส่วนหนึ่ง เพื่อที่จะทำให้ผู้ที่รับชมวิทัศน์เกิดภาพที่ชัดเจนและเห็นภาพของความสำเร็จมากยิ่งขึ้น
2. ในการใช้สื่อวิทัศน์ อาจมีการใช้ร่วมกับการแจกเอกสารที่เป็นแผ่นพับ หรือหนังสือประกอบสำหรับการเยี่ยมยา ทั้งนี้เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถรับรู้ข้อมูลได้อย่างหลากหลายช่องทางมากขึ้น
3. รูปแบบของสื่อวิทัศน์ที่ผลิตขึ้นอาจพัฒนารูปแบบหรือปรับปรุงรูปแบบเพื่อใช้ในกลุ่มเป้าหมายอื่น เช่น ผู้ประสบภัยจากอุทกภัย เป็นต้น
4. ในการศึกษาเพื่อทดสอบผลของสื่อที่พัฒนาขึ้นกับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ เพื่อให้ทราบความพึงพอใจของผู้ที่ใช้สื่อวิทัศน์โดยตรงรวมทั้งเป็นการประเมินคุณภาพของสื่อว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ผลที่ได้จะสามารถนำมาพัฒนาสื่อให้มีคุณภาพและมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เดมศักดิ์ คชวณิช. (2546). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ. ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ถาวร สายสืบ. (2546). เอกสารคำสอนเรื่องการผลิตรายการโทรทัศน์. พิษณุโลก: ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- นารี เจริญผลพิริยะและคณะ. (2550) รายงานการศึกษาและพัฒนาแบบผสมบูรณโครงการเี่ยวยาครอบครัผู้
สูญเสียชีวิตและบาดเจ็บจากกรณีความรุนแรงใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ศูนย์ศึกษาและพัฒนา
สันติวิธี: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปราณี รามสูต. (2542). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ระดมศักดิ์ อุทัยจิต. (2549). การถ่ายวิดีโอและภาพตัดต่อ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- รุ่งโรจน์ เพ็ชรกุล. (2550). ถ่ายวิดีโอพร้อมตัดต่ออย่างมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.
- วสันต์ อดิศักดิ์. (2544). การผลิตเทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิเชียร จันทรโณทัย. (2555). วารสารศอ.บต. ฟ้าใหม่ชายแดนใต้: ปีที่ 1 ฉบับที่ 5, วันที่ 1-15สิงหาคม 2555.
สถานการณ์ความไม่สงบในเขตพื้นที่ภาคใต้. (2559). ค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2559, จาก
<https://th.wikipedia.org>
- สมักร อยู่ลอง. (2556). การพัฒนาวิดีโอทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการเป็นผู้ดำเนินรายการและวิทยากร
รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. ปรัญญการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
เทคโนโลยีการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อภัสรา เฟื่องฟู. (2555). กระบวนการพูดคุยสันติภาพเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ :
บทเรียนจากต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: กระทรวงการต่างประเทศ
- Yoolong S. (2013). The Development of Self-Study Video Aids for a Master of Ceremonies
or a Guest Speaker Via Satellite TV for Long Distance Learners. Master's Project M.ed.
(Education Technology). Bangkok: Graduat School. Srinakharinwirot University.